

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Департамент економічного розвитку, торгівлі та залучення інвестицій
Полтавської обласної військової адміністрації
Полтавська торгово-промислова палата
Університет Флорида (США)
“1 DECEMBRIE 1918” University of Alba Iulia (Румунія)
Білостоцький технологічний університет (Польща)
Вільнюський університет прикладних наук (VIKO) (Литва)
London Metropolitan University (Велика Британія)
Словацький технологічний університет (Словаччина)
Рада молодих вчених Національної академії наук України
Рада молодих вчених Національного університету «Запорізька політехніка»
Рада молодих вчених Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»
Рада молодих вчених Національного університету «Чернігівська політехніка»
Рада молодих вчених Національного університету «Одеська політехніка»
Рада молодих вчених Одеського національного університету імені І.І. Мечникова
Рада молодих вчених Ізмаїльського державного гуманітарного університету
Рада молодих вчених Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка
Рада молодих вчених Сумського національного аграрного університету
Рада молодих вчених Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Рада молодих вчених Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Рада молодих вчених Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
Наукове товариство студентів та молодих вчених Хмельницького національного університету
Рада молодих вчених Київського національного університету будівництва та архітектури
Рада молодих вчених Херсонського державного аграрно-економічного університету

МОЛОДІЖНА НАУКА: ІННОВАЦІЇ ТА ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ

ЗБІРНИК ТЕЗ

Міжнародної науково-практичної конференції студентів,
аспірантів та молодих вчених

Полтава, 06 листопада 2024 року

УДК 330.4:216.2

Кандзюба Інга Володимирівна

аспірантка, асистент кафедри менеджменту та логістики, д.е.н.,
Науковий керівник: Чичкало-Кондрацька Ірина Борисівна
професор кафедри міжнародних економічних відносин та туризму
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО В ГАЛУЗІ ІННОВАЦІЙ

Сьогоднішній світ відзначається швидким зростанням інноваційних технологій, які проникають у всі аспекти життя – від економіки до соціальних відносин. Міжнародне співробітництво в інноваційній сфері відіграє важливу роль, допомагаючи країнам долати технологічні перешкоди, розвивати науково-технічний потенціал та зміцнювати свою конкурентоспроможність на глобальному рівні. У контексті глобалізації, активізація міжнародних зв'язків і обмін технологіями стають ключовими елементами національних стратегій розвитку [1, с.320].

Міжнародне співробітництво дозволяє країнам обмінюватися досвідом та інноваційними розробками, сприяючи взаємному збагаченню наукових знань та технологій [2, с.45-50]. Важливу роль у цьому процесі відіграють такі форми взаємодії, як:

- Двосторонні угоди між державами;
- Участь у міжнародних наукових програмах та проектах;
- Спільна діяльність університетів, наукових інститутів та компаній;
- Участь у глобальних ініціативах з вирішення екологічних та

соціальних викликів [3, с.87-94].

Успішний приклад міжнародної співпраці – програма Європейського Союзу Horizon Europe, яка спрямована на фінансування наукових досліджень та інноваційних проєктів. Завдяки цій програмі країни ЄС отримують доступ до новітніх технологій та можуть вільно обмінюватися науковими досягненнями [4, <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020>].

Попри значний потенціал, міжнародне співробітництво в галузі інновацій стикається з низкою викликів, зокрема:

- Політичні бар'єри. Геополітичні напруженості та санкції можуть негативно впливати на співпрацю в науково-технічній сфері [5, с.72-79].
- Економічні відмінності. Країни з різним рівнем економічного розвитку мають різні можливості фінансування інноваційних проєктів, що створює нерівноправні умови для співпраці [6, с. 345-360].
- Правові та регуляторні бар'єри. Відмінності в законодавстві щодо захисту інтелектуальної власності, стандартизації технологій можуть ускладнювати міжнародне співробітництво [7, с.56-63].

Однак ці виклики можна подолати через укладання багатосторонніх угод, гармонізацію правових норм та створення спільних платформ для обміну досвідом і технологіями [8, с. 199-210].

Наведемо кілька прикладів ефективної співпраці на міжнародному рівні в галузі інновацій:

- CERN — Європейська організація з ядерних досліджень, що об'єднує вчених з усього світу для спільної роботи над фундаментальними дослідженнями [9, <https://home.cern/international-collaboration>].

- Спільні дослідницькі проєкти в галузі штучного інтелекту та машинного навчання, які ведуться міжнародними корпораціями, університетами та науковими інститутами, такими як МІТ (США), Технічний університет Мюнхена (Німеччина), Токійський університет (Японія) [10, с. 112-118].

- Міжнародні ініціативи в галузі охорони здоров'я, наприклад, спільні проєкти з розробки вакцин проти глобальних загроз, таких як COVID-19 [11, <https://www.who.int/vaccines>].

Для країн, що розвиваються, міжнародне співробітництво відкриває можливості для:

- Підвищення рівня освіти та наукових досліджень;
- Стимулювання економічного зростання через доступ до передових технологій;
- Формування сприятливого інвестиційного клімату;
- Залучення іноземних інвестицій у науково-технічний розвиток [12, с. 34-42].

Наприклад, участь України в міжнародних наукових програмах дозволяє країні інтегруватися в глобальні інноваційні процеси та залучати інвестиції у високотехнологічні галузі [13, с. 220-235].

Для того щоб максимально використати потенціал міжнародного інноваційного співробітництва, країнам необхідно:

- Активно брати участь у міжнародних наукових програмах та форумах;
- Розробляти національні стратегії, спрямовані на підтримку інновацій та залучення міжнародних партнерів;
- Забезпечувати захист інтелектуальної власності та стимулювати комерціалізацію наукових досягнень [14, с.67-72];
- Формувати міжнародні мережі співробітництва між університетами, дослідницькими центрами та бізнесом [15, с. 54-61].

Міжнародне співробітництво в галузі інновацій є ключовим фактором розвитку сучасних національних економік. Взаємний обмін знаннями, технологіями та ресурсами дозволяє державам швидше адаптуватися до нових викликів та впроваджувати передові технології. Успіх міжнародної співпраці залежить від створення сприятливих умов для взаємодії,

гармонізації законодавчих норм та активної участі у глобальних ініціативах [16, с. 45-61].

Список використаних джерел

1. Антонюк Л.Л. Інноваційний розвиток у глобалізованій економіці: проблеми та перспективи. Видавничий дім "КМ Академія", 2018. -320 с.
2. Кваснюк Б.Є. Міжнародне співробітництво в галузі інновацій: проблеми та можливості. Економіка та держава, 2020. — № 12. — С. 45-50.
3. Пухтаєвич Г.П. Трансфер технологій у міжнародному співробітництві. Наукові записки КНТЕУ, 2019. — № 2. — С. 87-94.
4. European Commission. Horizon Europe: Framework Programme for Research and Innovation 2021-2027. Available at: <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020>
5. Федоров А.А. Інновації та геополітична конкуренція: виклики та перспективи. Журнал інноваційних досліджень, 2021. — № 3. — С. 72-79.
6. Asheim, B.T. Regional Innovation Systems: The Integration of Local 'Sticky' and Global 'Ubiquitous' Knowledge. The Journal of Technology Transfer, 2019. — Vol. 44, Issue 4. — P. 345-360.
7. Ситник В.М. Правові аспекти інноваційної діяльності в контексті міжнародного співробітництва. Право України, 2018. — № 7. — С. 56-63.
8. Doloreux, D. Understanding Regional Innovation Systems in Developing Countries. International Journal of Innovation, 2020. — Vol. 24, Issue 2. — P. 199-210.
9. CERN. European Organization for Nuclear Research: International Cooperation. Available at: <https://home.cern/international-collaboration>
10. Ємець О.В. Інноваційні дослідження в галузі штучного інтелекту: міжнародний аспект. Інформаційні технології та системи, 2020. — № 4. — С. 112-118.
11. World Health Organization. Global Cooperation in Vaccine Development: Lessons from COVID-19. <https://www.who.int/vaccines>
12. Макаренко І.Г. Міжнародне інноваційне співробітництво як фактор економічного зростання країн, що розвиваються. Економіка України, 2021. — № 5. — С. 34-42.
13. Johnson, D.H. The Role of International Innovation Networks in Economic Development. Journal of Global Economics, 2020. - Vol. 28, Issue 3. - P. 220-235.
14. Барков В.І. Інноваційна політика та міжнародне співробітництво у високотехнологічних галузях. Бізнес Інформ, 2019. - № 11. - С. 67-72.
15. Родіонов А.С. Міжнародна співпраця в галузі нанотехнологій: перспективи та виклики. Вісник наукових досліджень, 2020. № 8. - с. 54-61.
16. O'Donnell, M.P. Fostering International Collaboration in the Era of Disruptive Innovation. International Review of Research Policy, 2019. — Vol. 17, Issue 1. — P. 45-61.